

Rozlomení šifrovací mřížky... Základem je uvidět nějaké slovo a potom dále doplňovat znalosti o políčkách a hledat další slova... Důležitá pozorování užitečná pro rozlomení šifrovací mřížky:

- Ze čtyř „zprátených“ políček je vyřínuto vždy jen jedno. To znamená, že slovo zprávy nemůže mít dvě písmena ze „zprátených“ pozic. A naopak, z každých čtyř pozic musí být při každém „čtení“ alespoň jedno použito.
- Pokud máme slovo ze zprávy, tak políčka mezi těmito písmeny musí být zašrafovaná...
- Jedna čtvrtina políček je odkrytá, to znamená, že průměrně každé čtvrté pole je volné...
- Pokud máme tip na slovo a mřížku otočíme o 180 stupňů, tak ve vyznačených polích opět dostaneme část zprávy, tj. měli bychom dostat něco relativně smysluplného. Pozor, při otáčení o 90 resp. 270 stupňů ještě (s částečně známou mřížkou) nic smysluplného dostat nemusíme.
- Opět se hodí znalost charakteristik jazyka. Tentokrát zejména digramy, trigramy, častá slova a vazby mezi písmeny (hledáme např. blízké výskyty 'c' a 'h').

Praktické provedení může být například následující: vezmeme si pauzírovací (průhledný) papír, na který si budeme vyznačovat tipy na volná a zašrafovaná políčka; snažíme se uvidět nějaké slovo, správnost tipu si ověřujeme tím, že mřížku otočíme a zkontrolujeme, zda to co nám vychází je alespoň částečně smysluplné. Pokud máme tip, tak vyšrafujeme políčka mezi, otáčíme, zkoušíme dohledávat další slova (díky tomu, že již máme nějaká políčka volná a některá označená jako zašrafovaná, tak to jde lépe)...

Ukažme si postup na následujícím příkladě (pro účely vysvětlování jsou řádky označeny čísly 1-7 a sloupce písmeny A-G):

	A	B	C	D	E	F	G
1	Y	N	K	E	U	M	D
2	E	P	V	R	P	I	R
3	I	S	S	K	O	T	L
4	E	S	O	X	E	D	O
5	L	M	E	T	J	E	I
6	L	B	E	M	O	D	U
7	E	D	T	O	V	N	Y

Prvním krokem je vyhledat nějaké slovo, které bude splňovat výše uvedené požadavky. Uvedme si nejprve některé nevhodné kandidáty: slovo **kotel** na pozicích D3, C4, D5, F5, A6 není vhodné, protože z pozic D3, C4, D5 může být „vyřínuta“ jen jedna a nemůžeme tedy použít současně písmenka na těchto pozicích; slovo **boty** na pozicích B6, E6, C7, F7 vhodné není, protože po otočení

mřížky o 180 stupňů bychom dostali **yuvi**, což je sice možná část české věty, ale nevypadá to příliš nadějně).

Při hledání slov je vhodné začínat od typických digramů. V tomto případě to vyloženě vypadá na digramy **pr** a **st** (toto jsou časté digramy a navíc se v mřížce vyskytují blízko sebe). Můžeme tedy zkusit slovo **priste** — je několik možností, jak jej z písmen zadání vyskládat, ale další zkoušení (otáčení částečnou mřížkou a hledání dalších slov) jednotlivých variant nikam nevede.

Dalším kandidátem je slovo **pritel** (pokud očekáváme, že řešením je citát či přísloví, pak intuice, důležitá pomůcka při kryptoanalýze, říká, že toto slovo je dobrým kandidátem). Je však více možností, jak jej z písmen vyskládat. Zkoušením jednotlivých možností (otáčením částečnou mřížkou) zjistíme, že nejlépe vypadá varianta na pozicích **E2, G2, A3, F3, E4, A5**. Pokud přijmeme tento tip, tak dostaneme následující částečnou mřížku ('-' značí políčka, o kterých víme, že nejsou vyříznutá, díky tomu, že se nachází mezi písmeny slova **pritel** nebo díky tomu, že jsou na „spřátelených“ pozicích s vybranými písmeny):

	A	B	C	D	E	F	G
1		-	-		-		
2			-		X	-	X
3	X	-	-	-	-	X	-
4	-	-	-	-	X	-	-
5	X	-		-		-	-
6	-		-		-		
7			-		-	-	

Jak vidíme, jedno slovo již poměrně výrazně určuje podobu mřížky. Nyní již není těžké mřížku doplnit — otáčením mřížky o 90 stupňů najdeme slovo **s tebou**, otočením o 180 stupňů slovo **prolomi** a snadno již doplníme zbytek mřížky a přečteme si řešení:

	A	B	C	D	E	F	G
1	X	-	-	-	-	X	-
2	-	-	-	-	X	-	X
3	X	-	-	-	-	X	-
4	-	-	-	-	X	-	-
5	X	-	X	-	-	-	-
6	-	-	-	X	-	X	-
7	-	-	-	X	-	-	-

nevis kdo je tvym pritelem dokud se s tebou neprolomi ledy